

Resultat som det ærede Medlem fra Viborg, saa paa det Punkt ere vi dog enige. Man vil heraf se, at de ændrede Forslag vil give 636,350 Kr. under Ministerens Forslag fra 1875, men 327,100 Kr. over Forslaget. Man vil altsaa se, at vi ere gaade en Krediel af Veien i de Forslag, vi ere komne frem med. Nu kunde man spørge: Ja, men da det er en ældre Beregning, kan det saa ikke tænkes, at Overstudet i Virkeligheden vil blive noget høiere? Jeg skal indrømme, at der er et Par Poster, som kunde tale for det, Naar jeg skal regne ud, hvad Tienden vil give efter Kapitelstarten for Aaret 1865—74, vil den andrage 150,000 Kr. mere aarlig, ligesom jeg ogsaa skal indrømme, at, naar der i den høit-ærede Ministers Beregning af Hartkornet pr. Lønne er sat 5,200 Kr., er det meget rimeligt, at vi kunne sætte det til 6,000 Kr., men det vil foraarsage, at det paatænkte Salg af Hartkornet ogsaa vil indbringe overmaade betydeligt Mere. Altsaa, der vil rimeligvis komme 300,000 Kr. Overstud. Men paa den anden Side maa vi huske paa, at der ogsaa er flere Ting at trække fra. Saaledes ere kun Pensionerne opgjorte til 300,000 Kr. for Præster og 178,000 Kr. for Enker; men da vi vide, at der i det sidste Aar er flet en meget stor Del Afskediggjælfere, kan man forudsætte, at Pensionerne maa blive større. Endvidere ere Embedsaaenene ansatte til 184,000 Kr., hvoraf nu Staten skal betale det Halve; men idetmindste i den Egn, hvor jeg er fra, har jeg gjort den Erfaring, at Præstegaardene i de sidste Aar ere faldne som Fluere. Tidligere have de kunnet holde sig, skjøndt de saae noget fælle ud, men nu har man begyndt istedetfor almindelige Synsmænd at tage Arkitekter, som naturligvis ere strengere i deres Døm end tidligere Synsmændene. Derfor er jeg sikker paa, at Byggelaanene i de sidste Aar ere faldne betydeligt. Naar dertil nu kommer andre mulige feile Beregninger og Ting, der ikke ere tagne med i Betragtning, tror jeg ikke, vi komme til et Overstud paa mere end 870,000 Kr. Nu kan man sige: Er det ikke for meget? Men dertil tror jeg at maatte svare Nei. For det Første maa vi huske paa, at de fleste af vore Kirker rundt omkring i Landet ere meget gamle og ofte i Forsald, og i Sylland eies de i Almindelighed af selve Sognet, saa der vil rimeligvis komme store Krav frem om at faae Hjælp til nye Bygninger eller til store Reparationer af vore Kirker. Endvidere er det paa mange Steder saaledes, at en Præst har mere end eet Sogn eller 2 Sogne; i det Herred, hvor jeg bor, er der 7 Præster om 18 Sogne, saa desfra vil rimeligvis komme Krav om at faae et Par Præster til, og paa lignende Maade vil det vist gaa flere Steder, saa jeg tror nok, at de Krav, der med Grund ville gjøre sig gjældende, ville kunne tage meget af den Kapital, som vil spares. Naar man nu siger: Ja, Lønningerne til Præsterne, saaledes

som de ere ansatte, ere ikke upassende lave, men de ere heller ikke høie nok, kan jeg ikke være enig derti. Jeg skal ikke komme ind paa at gjøre den Sammenligning, som den ærede Ordfører igaar gjorde mellem de Geistliges Lønning her og andre Embedsmænd, men kun minde om, at Præsterne saae en Gjenomsnitstægt af 3,928 Kr.; thi naar der staar i Betænkningen 3,936 Kr., skyldes det en lille Regnefeil, der har indfneget sig ved Beregningen af anden Klasse's Embeder, idet der er regnet 10,000 Kr. formeget. Gjenomsnitstægten er altsaa næsten 4,000 Kr. pr. Embede, og det mener jeg er en passende Løn at byde Præsterne. Dertil kommer, at de slippe for hele det uhyggelige Aaadensaaars Omkostninger og Ubehageligheder, og de komme ind under den almindelige Pensjonsret. Jeg er derfor sikker paa, hvad den ærede Ordfører ogsaa udtalte, at, spørge vi Præsterne rundt omkring i Landet, om de ikke synes, det var et passende Forslag, er jeg vis paa, at Flertallet vil staa paa den Side. Det glæder mig at høre, at den ærede Ordfører ikke mente, at vi burde høiere op med Hensyn til Lønningerne; jeg var nemlig bleven en lille Smule bange ved at mindes, at der engang i sin Tid faldt et Ord om, at det ikke var det sidste Ord, man her udtalte. Jeg staa altsaa fast, at det ærede Medlem igaar sagde, at paa det Omraade gjaldt det ikke, naar han mente, at han muligvis havde endnu et sidste Ord at sige, men at det kun var med Hensyn til Smaaating, Gjemmeindtægt, at han maakte havde mere at sige; men Lønningerne — mente han — kunde blive staaende. Og naar jeg er gaaet med ved de foreslaede Lønninger, er det rigtignok i det Haab, at vi blive staaende der, hvortil vi nu ere komne. Der skal jeg indstyre en lille oplysende Bemærkning. Den ærede Ordfører gjorde sig igaar og det ærede Medlem fra Veile (Th. Nielsen) gjorde sig idag synlig Uleilighed for at faae det ærede Medlem for Sørg Amts 2den Valgkreds (Alberti) sat op paa de høiere Lønninger, som en Tid var foreslaede fra det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds. Jeg skal her sige, hvorledes min Opfattelse af hans Forhold i Udvalget var den Dag. Efter at han havde udvillet sit Forslag om hele Tiendens Eftergivelse og udtalt sine Grunde derfor, vendte han sig om til dem, der havde talt om høiere Lønning, og siger: Forudsat, at jeg kan faae, hvad jeg har foreslaet, kan jeg godt gaae til noget høiere Lønning; den Forudsætning glemte de to ærede Medlemmer; den synes de ikke at have taget med, da de havde saa travlt med at faae denne Udtalelse sat frem. — Jeg skal ikke negte, at jeg synes, at Gjemmeindtægten, som er beregnet til 1,000 Kr., er sat vel høi; men naar Bebreidelsen kommer fra det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds, saa synes jeg rigtignok, den er lidt ubegrundet, eftersom jeg synes at mindes, at det ærede Med-